

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และคณะทำงานด้านข้อมูลรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๘-๒๑

เรื่อง วันนักประดิษฐ์
เรียบเรียง นางชวนพิชญ์ รัตนาไพบุลย์ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ
ออกอากาศ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

คุณประโยชน์ของสิ่งประดิษฐ์นั้นมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์เป็นอย่างยิ่งดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ตอนหนึ่งว่า “...การประดิษฐ์ในโลกเป็นของสำคัญที่จะให้มีของพิเศษขึ้นมาและให้รางวัลกัน เพราะว่าการประดิษฐ์นั้นเป็นของสำคัญที่สุดของโลกของคนที่น่าสนใจในความก้าวหน้า และถ้าไม่มีการสนใจในงานประดิษฐ์เป็นสิ่งที่ทำให้ไม่มีความก้าวหน้า เพราะการประดิษฐ์ด้านต่าง ๆ เป็นของสำคัญของโลก เพื่อจะให้โลกก้าวหน้าได้...” พระราชทานไว้ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุขวังไกลกังวล วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระอัจฉริยภาพหลากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการประดิษฐ์ด้วยทรงสนพระราชหฤทัยในเรื่องการประดิษฐ์เครื่องจักรกลเพื่อใช้ในการพัฒนาการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีแบบง่าย ๆ ใช้ภูมิปัญญาของเราเอง ใช้วัสดุภายในประเทศ เน้นความง่ายต่อการใช้งาน การซ่อมบำรุง และราคาถูก เช่น เครื่องสีข้าว กังหันน้ำชัยพัฒนา หรือทรงออกแบบเรือใบมด โดยกังหันน้ำชัยพัฒนานี้ได้รับการพิจารณาและทูลเกล้าฯ ถวายสิทธิบัตรในพระปรมาภิไธย ซึ่งเป็นสิ่งประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศเครื่องที่ ๙ ของโลกที่ได้รับสิทธิบัตรและนับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการรับจดทะเบียนและออกสิทธิบัตรให้แก่พระบรมราชวงศ์ทั้งยังเป็นพระองค์แรกในประวัติศาสตร์ชาติไทยและเป็นครั้งแรกของโลก

คณะรัฐมนตรีสมัย นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ได้กำหนดให้วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็น “วันนักประดิษฐ์” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการที่ทรงประดิษฐ์คิดค้น “เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้า แบบทุ่นลอย” หรือ “กังหันน้ำชัยพัฒนา” และทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายสิทธิบัตรการประดิษฐ์ **เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖** ซึ่งนอกจากจะเป็นการเทิดพระเกียรติแล้วยังเป็นวันที่ระลึกถึงวันประวัติศาสตร์ของการจดทะเบียนและออกสิทธิบัตรถวายแด่พระมหากษัตริย์พระองค์แรกของโลกที่ทรงคิดค้นกังหันน้ำชัยพัฒนาแหล่งน้ำแก่ปวงชนด้วยพระปรีชาสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานสิ่งประดิษฐ์และพระวิสัยทัศน์กว้างไกลถึงความห่วงใยในความเดือดร้อนทุกข์ยากของประชาชนชาวไทย อีกทั้งทรงตรากตราพระวรกายด้วยการทรงงานหนักในการพัฒนาและคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์แก่พสกนิกรของพระองค์เสมอมาตลอดพระชนมายุของพระองค์ ต่อมาคณะรัฐมนตรีในสมัยรัฐบาล

ของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญานาม “พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย” แต่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ไม่เพียงเท่านั้นด้วยที่ทรงเป็น พระมหากษัตริย์ที่ได้อุทิศพระองค์ทั้งกำลังพระราชหฤทัยและกำลังพระวรกายสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ในการพัฒนา ชีวิตและความเป็นอยู่ของพสกนิกรชาวไทยให้ดีขึ้นอย่างโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกที่ทรงพระปรีชา สามารถในการสร้างสรรค์ผลงานและประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ มากมายนั้นทรงได้รับการถวายถ้วยรางวัลไอเฟียคัพ 2007 พร้อมใบประกาศนียบัตรเกียรติคุณ (IFIA Cup 2007) จากผลงานสิ่งประดิษฐ์ “กัณฑ์ช้วยน้ำพัฒนา” จากสมาพันธ์นักประดิษฐ์นานาชาติ (ไอเฟีย) พร้อมทั้งได้รับการถวายพระราชสมัญญานามว่า “พระบิดาแห่งการ ประดิษฐ์โลก” พร้อมทั้งได้ร่วมกำหนดให้วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ของทุกปีเป็น “วันนักประดิษฐ์โลก” (International inventor’s day convention: IIDC) เพื่อให้สอดคล้องกับประเทศไทยและทั้งยังเป็นการเทิดพระเกียรติพระองค์ ร่วมไปในคราวเดียวกัน นอกจากนี้ “กัณฑ์ช้วยน้ำพัฒนา” ยังได้รับรางวัลเหรียญทองจากสมาคมส่งเสริมและคุ้มครอง นักประดิษฐ์ของราชอาณาจักรเบลเยียม (The Belgian Chamber of Inventor) เป็นองค์กรทางด้านนวัตกรรมที่ เก่าแก่ของเบลเยียมในงานบรัสเซลส์ ยูเรก้า 2000 (Brussels Eureka 2000) ซึ่งเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ของโลก วิทยาศาสตร์ ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม และเหรียญรางวัลเจเนียสไพร์ซ (Genius Prize) จากผลงาน สิ่งประดิษฐ์ “ทฤษฎีใหม่” และ “เศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้แล้วสมาคมส่งเสริมการประดิษฐ์แห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้ หรือ คิปา (KIPA) ยังได้ถวายรางวัลสเปเชียลไพร์ซ พร้อมประกาศนียบัตร (Special Prize) แต่พระองค์ในฐานะ พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย ซึ่งรางวัลดังกล่าวถือเป็นรางวัลทรงเกียรติของนักประดิษฐ์ระดับโลก

ด้วยพระอัจฉริยภาพจากผลงานทรงประดิษฐ์คิดค้นสิ่งที่เป็นประโยชน์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการคิดค้นและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและ รักษาสิ่งแวดล้อม อันเป็นแบบอย่างที่ดียิ่งให้นักประดิษฐ์ไทยได้ก้าวเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทในการคิดค้น สร้างสรรค์และพัฒนาสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไปในอนาคต

*****

บรรณานุกรม

- กษัตริย์นักคิด “พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย”. (2555). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9550000148200>
- กษัตริย์นักประดิษฐ์. (2559). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.ryt9.com/s/tpd/2535320>
- โต๊ะข่าวเกษตร. (2559). “กักหน้ำน้ำชัยพัฒนา” เครื่องบำบัดน้ำเสียที่ทั่วโลกยอมรับ สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.komchadluek.net/news/agricultural/246204>
- ฐานเศรษฐกิจ. พลังแห่งแผ่นดิน กษัตริย์นักประดิษฐ์ไทย. (2559). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.thansettakij.com/2016/11/15/113083>
- ถวายพระเกียรติในหลวงระดับสากลจัด “วันนักประดิษฐ์โลก” ครั้งแรก. (2551). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://www2.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9510000013543>
- 8 สิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการจดสิทธิบัตรของในหลวง. (2559). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <https://daily.rabbit.co.th/%E0%B8%88%E0%B8%94%E0%>
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. วันนักประดิษฐ์. (ม.ป.ป.). สืบค้น 20 ธันวาคม 2559 จาก <http://rrm.nrct.go.th/inventor-day/172-2559.html>
- ฮังการี-เกาหลีใต้ เชิดชูในหลวงทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล กำหนดวัน “นักประดิษฐ์โลก” จัดครั้งแรกที่ไทย. (2550). สืบค้น 21 ธันวาคม 2559 จาก <http://www.manager.co.th/Science/ViewNews.aspx?NewsID=9500000134356>

*****